

Lieksan kaupungin lausunto esityksestä maakuntien rahoitusta koskevan lakiluonnoksen (HE 15/2017) täydentämiseksi

Viite: VM/504/03.01.00/2017

Hallituksen esitys maakuntien rahoituksen täydentämisestä pitää sisällään lisäykset jo eduskunnalle annettuun maakuntien rahoituslakiin ns. muiden tehtävien osalta. Rahoituksesta lausumista vaikeuttaa se, että nykytilarahoituksen laskelmat perustuvat pääosin valtion ja kuntien vuoden 2017 talousarvioesityksiin ja luvut täsmen-tyvät vasta tilinpäätöstietojen varmistuttua. Lisäksi tiedot on laskettu vain yhden vuoden perusteella, vaikka lopullisessa laskelmassa tullaan käyttämään kahden vuo-den keskiarvoa rahoituksen pohjana.

Kuntien omistamien kiinteistöjen kohtalo alueuudistuksessa on aiheuttanut paljon epävarmuutta kunnissa. Lakipakettiin esitetään täydennystä liittyen kuntien ja kun-tayhtymien toimitilojen valtiosuuksiin. Säännöksellä turvataan ainakin se, valtio ei peri takaisin aikanaan myönnettyjä valtiosuuksia mikäli kiinteistö käyttötarkoi-tuksen muutos tai tyhjilleen jääminen johtuu maakuntauudistuksen toimeenpanosta eikä kunnan omasta syystä.

Uusien maakuntien rahoitus määräytyy asukasmäärän, ikäryhmäkohtaisten tarvete-kijöiden, sosiaali- ja terveystalouden tarvetekijöiden, kasvupalveluja kuvaavien tekijöiden sekä asukastiheyttä, vieraskielisyyttä, maatalousyrittäjä, hyvinvoinnin edistämistä, kaksikielisyyttä ja saaristaisuutta koskevien kertoimien kautta.

Lieksan kaupunki pitää hyvänä, että täydennetyssä esityksessä rahoituksen mää-räytymiskriteereissä huomioidaan asukastiheys ja saaristaisuus. Pitkistä välimat-koista aiheutuu merkittäviä kustannuksia palvelutuotantoon; asukastiheys kuvaa osin tätä ongelmaa, mutta ei ota huomioon vesistöjen vaikutusta yhteyksiin ja kul-kemiseen. Niin maakuntien kuin kuntienkin kannalta on välttämätöntä huolehtia siitä, että saaristaisuuden vaikutus kustannuksiin huomioidaan myös valtiosuuksissa. Saaristaisuus aiheuttaa palvelujen järjestämiselle ja tuottamiselle merkittäviä lisä-kustannuksia, minkä takia olisi perusteltua nostaa saaristaisuuden ja saaristo-osa-kuntarahoituksen tasoa.

On kannatettavaa, että maataloustukiin ja tienpitoon käytettävä rahoitus kohdiste-taan erillisrahoituksena. Erillismäärärahojen kohdentamisen läpinäkyvyyteen tulee kiinnittää huomiota. Myös kuntien mahdollisuus osallistua määrärahojen kohdenta-miseen on turvattava.

Lieksan kaupunki pitää maataloushallinnon rahoituksen ja järjestämisvastuun siirtä-mistä kunnilta maakunnille tarkoituksenmukaisena.

Lieksan kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että pelastustoimen rahoituksessa on nykyistä enemmän huomioitava pitkät etäisyydet tai suuren riskitason teollisuuskes-kittymät. Edellä mainitut tekijät eivät ole riippuvaisia asukasluvusta.

Kasvupalvelukertoimessa oleva yritysten toimipaikkojen lukumäärä tulee korvata pitkäaikaistyöttömyyttä kuvaavalla indikaattorilla. Kasvupalvelukertoimen määrittely perustuu esityksen mukaan työ- ja elinkeinohallinnolta maakunnille siirtyvien tehtävien keskeisiä kustannuksia määrittäviin tekijöihin. Pitkäaikaistyöttömyys mainitaan kasvupalvelukertoimen kriteerien perusteluteksteissä, mutta sitä ei kuitenkaan ole nostettu kriteeriksi. Pitkäaikaistyöttömyys kriteerinä on perusteltua, koska tehtävämuutosten jälkeen maakunnalla on annettu tehtäväksi käytännössä kaikki ne asiat, joilla yksittäisen henkilön pitkäaikaistyöttömyyteen voidaan vaikuttaa.

Lieksan kaupunki kiinnittää huomiota siihen, että uudistuksen valmistelu vaatii huomattavasti resursseja. Valtion tulee vastata muutostalustuksista täysimääräisesti ja osoittaa siihen tarvittava resurssi.

Jarkko Määttänen
kaupunginjohtaja